

Overzicht 2013

Hierbij de gebruikelijke Székes Nieuwsbrief met informatie over de gang van zaken aangaande ontwikkelingen in Roemenië in het algemeen, en ons partnerdorp Székes in het bijzonder m.b.t. directe hulp in de vorm van materiële als ook financiële ondersteuning met bijvoorbeeld verharding van toegangsweg, renovatie kerk/school/cultuurhuis en andere urgente hulp dit jaar, voor zover de commissie daarvoor de mogelijkheid had en heeft.

KLEDING EN ANDERE ARTIKELEN VERZAMELEN/SORTEREN/VERVOEREN/UITDELEN

De goederen liggen nog altijd opgeslagen bij Freddy en Geke Aalbers a/d Ankummer Es. De commissie is daar erg blij mee, het sorteren op gezette tijden met een groep vrouwen/mannen is erg gezellig er wordt veel gekletst, en voor koffie met iets lekkers wordt door Geke en Freddy gezorgd, hiervoor wordt ruim de tijd genomen! Mocht u een keer willen helpen neem dan contact op met één van de commissieleden.

Wanneer u losse spullen heeft die bruikbaar en schoon zijn en kwijt wilt neem dan eerst even contact opnemen met de fam. Aalbers of de commissie voordat u die naar de opslagplaats brengt?

Afgelopen voorjaar heeft er weer een transport plaats gevonden met goederen, welk nog steeds verzorgd wordt door derden. Transporteur Fa. Wim Bosman. Na aankomst in Székes worden de goederen uitgeladen mede onder toezicht van mensen uit de NGK- Dalfsen. Ook dit jaar heeft het "uitdelen" weer plaatsgevonden op de diverse data. Elk gezin uit het dorp krijgt een z.g.n. kledingbon, daarnaast kan iedereen voor een klein bedrag nog meer kopen! Tot nu is de opbrengst ca. € 285,00.

Wisselkoers : 1 Euro = 4,45 Leu ; 1 Leu = 0,22 Euro. (okt.2013)

De opbrengst gaat naar de kas v/d plaatselijk kerk. (Hongaars Geref.) Een aantal jaren worden er ook poot-aardappelen ter beschikking gesteld, ieder gezin krijgt een zakje gratis, waarbij ook nog schoeisel wordt uitgedeeld. Dit gebeurt op een andere lokatie dan de kleding verkoop.

Wim deelt dekens uit terwijl Gerry dat op beeld vast legt.

Bon 36. TE GOED BON VOOR 1 DEKEN

Bij de dekens uit-deel-actie zijn wij ca. 30 dekens te kort gekomen !. Gezinnen kunnen de gekregen tegoed bon inleveren zodra wij weer over voldoende dekens beschikken. Wie onder een elektrische deken slaapt en de wollen deken niet meer nodig heeft, in Székes word er op gewacht.

Wanneer u het werk van de commissie wilt steunen als donateur, dan is uw (maandelijkse) gift van harte welkom. Bedragen kunnen overgemaakt worden op bankrekening 3128.50.565 t.n.v. NGK Dalfsen Székes.

(1)

TOEGANGSWEG NAAR EN IN HET DORP BIJNA GEHEEL GEASFALTEERD

De weg naar en in het dorp is een verhaal op zich!

Het dorp Székes is gelegen tussen de heuvels aan een doorgaande zandweg. In de winter erg modderig en bijna onbegaanbaar en s 'zomers een grote stuifpartij. Jaren terug (inmiddels ca. 10 jaar) is er al een project opgezet om van deze zandweg een verharde weg te maken.

Als er tegenwoordig een kleding verkoop word georganiseerd kunnen we comfortabel over de asfaltweg naar het cultuurhuis in het centrum van het dorp.

De weg ziet er volgens de laatste bezoekers prima uit. De bevolking heeft er dagelijks veel voordeel van door eigen gebruik, maar ook door derden die nu het dorp bezoeken. Inmiddels zijn er al diverse vakantiewoningen en permanent bewoonbare huizen gebouwd. Om meerdere redenen, goede bereikbaarheid het hele jaar en zeker ook de mooie natuur op korte afstand van de stad Tirgu Mures. Een prachtig succes mogelijk gemaakt door sponsoring van ondernemers uit de gehele gemeente Dalfsen en de verkoop van aardappelen door gemeenteleden v/d Ned.Geref.Kerk en mensen van buiten onze kerkelijke gemeente.

KORT VERSLAG TIJDENS EEN VERBLIJF IN SZÉKES DIT JAAR

Vorbereiding op de komende winter

Tijdens de zomervakantie werden de voorbereidingen voor de komende winter al getroffen. Wij mochten daar getuige van zijn.

Ja we mochten zelfs mee zweten.

Op zaterdag morgen waren een groot aantal vrijwilligers opgetrommeld om de boomstammen bij de pastorie te bewerken tot mooi brandhout. Een aantal personen toverden een knetter biele (= bijl) te voorschijn.

Zorgvuldig worden deze gevuld, toen ging het beginnen. De grote blokken moesten nog gekloofd, ook daarvoor hebben ze specialisten. Zonder houtkloofmachine redden ze zich prima. Blijft de bijl soms vast zitten in zo'n groot blok, nog een keer slaan, maar dan met het blok nog aan de bijl, in de lucht omdraaien zodat de

achterkant van de bijl als eerste beneden op het blok valt. Het grote blok hout zakt verder over de bijl naar beneden en spettert uit elkaar ! Ja die jongens kunnen er wat van. Al het gekloofde hout werd met kruiwagens verzameld en in de berging opgestapeld. Komende winter kan de kachel branden in het medisch centrum, waar de arts op bepaalde tijd zitting heeft en als daar de kerkdiensten worden gehouden en niet in de grote kerk.

Verkoop van Székes-honing en sparen statiegeldbonnen

Ieder jaar wordt er door bezoekers aan het dorp een vat honing meegenomen voor verkoop in Dalſen. Deze honing wordt gekocht bij het echtpaar Aron en Lidia een is van heel goede kwaliteit, (Acacia) helder en puur. Meestal wordt ca. 35 kg meegenomen. Bij diverse gelegenheden binnen en buiten onze kerk wordt deze honing dan verkocht. Kosten per potje €. 3,50. De opbrengst is bestemd voor ondersteuning van projecten in Székes. Dit jaar is de netto-opbrengst al ca. €. 275,00.

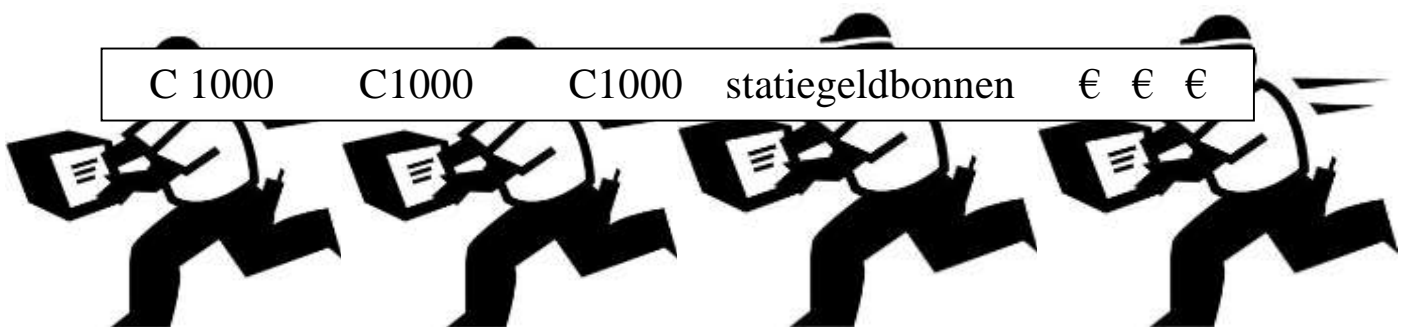
Mocht u van deze honing willen proeven, de verkoopadressen zijn Fam. Westera, vechtdijk 12 en fam. van der Vegt, dommelerdijk 4.

Lidia maakt ook medicijnen uit deze honing.(Propolis), verkrijgbaar in o.a. natuurwinkels.

De bijenkasten in Székes

De opbrengst van statiegeldbonnen bij supermarkt C1000 was (afgelopen jaar + dit jaar) zelfs ca. €.2.100,00, een geweldig bedrag.

INKOMSTEN DONATEURS EN FIANCIËLE STEUN PROJECTEN enz.

Door o.a. de steun van donateurs en giften van onze kerkelijke gemeente zijn we in staat om in beperkte mate projecten te ondersteunen. De commissie wil een ieder die zijn/haar steentje bijdraagt hiervoor hartelijk bedanken,.

Wanneer u het werk van de commissie wilt steunen als donateur, dan is uw (maandelijkse) gift van harte welkom. Bedragen kunnen overgemaakt worden op bankrekening 3128.50.565 t.n.v. NGK Dalſen Székes.

Dit jaar is er o.a. € 450,= gegeven voor het jeugd en kinderkamp dat afgelopen zomer is gehouden. Een grasmaaier en een bosmaaier ca. € 200,= voor onderhoud wildgroei op het kerkhof* en onderhoud rond pastorie en kerk/medisch centrum. Aanschaf pootaardappels ca.€ 300,00.

De jaarlijks terugkerende (voorlopig) grote kostenpost is het transport van kleding/aardappels en andere goederen naar Székes.

Verder heeft een inwoner gevraagd om een tractor met een balenpers (voor eigen rekening) , de boeren van het dorp zouden hiervan kunnen profiteren, en de persoon in kwestie heeft werk en vergoeding voor zijn aandeel in de investering. De commissie zal informeren welke mogelijkheden er zijn en welke kosten hiermee gemoeid zijn.

De Commissie heeft de laatste jaren menig maal geëvalueerd hoe/wat m.b.t. tot steun aan de inwoners van Székes,maar de realiteit is dat er hier en daar zichtbare vooruitgang op sociaal/materieel gebied duidelijk waarneembaar is, maar toch door invloed v/d recessie veel mensen nog steeds tegen en onder de armoede grens leven, dit zijn meestal wel de ouderen in de plattelandsdorpen. Conclusie is dan ook dat er naar de toekomst toe nog steeds hulp nodig is. Hopelijk zal de totale toetreding tot de EU van Roemenië hierin over niet al te lange tijd ook voor deze mensen het leven aangenamer worden. We hopen en bidden dat door alles heen de mensen hun vertrouwen op God stellen, en niet op regeringsleiders of een EU!!

*De begraafplaats kan wel een opknopbeurt gebruiken.

Vorig jaar zijn de stalen buizen bij de 2 water putten bij de heuvels van het dorp gestolen. Dat moest snel gerepareerd anders was er geen water voor de koeien komend seizoen. Er is financieel gesteund in de aanschaf van plastic leidingen. Arbeid hebben ze zelf gedaan.

Deze zomer was het erg droog, zo droog dat de water putten droog vielen en de herder s'middags met alle koeien naar beneden in het dorp moest om de dieren toch te kunnen laten drinken. Onderling is er nu een strijd welk vee erbij die putten mag drinken?Want niet ieder heeft bijgedragen in de kosten!

Kwam dit soort strijd ook niet voor in de tijd van Abimelek en Isaak? Twist tussen de herders van Isaak en de inwoners van Gerar om de put met levend water genaamd Eseck .(Genesis 26:16-23.)

MELKVEEHOUDERIJ EN ZUIVEL IN ROEMENIÉ

De landbouw begint grotere vormen aan te nemen ook in Székes. Machines beginnen hun intrede te doen. De nieuwe Europese regelgeving werkt echter in hun nadeel ! Roemenie kent meer houders van melkquota dan alle EU landen samen; dit komt door de zeer versnipperde verkaveling waardoor grotere bedrijven moeilijk tot stand komen. In de Transsylvaanse dorpen wordt het melkvee gezamenlijk geweid op vaak collectieve weidegronden. Het melken vindt individueel plaats en de melk wordt afgeleverd bij een centrale melktank in het dorp, of ook nu bij de houder die een tank bezit wanneer als er geen centrale melktank is in het dorp. Veelal zijn zuivelverwerkers eigenaar van de tank en halen de melk dan ook op.

De Roemeense melkveehouderij- en zuivel staan op een belangrijke tweesprong; in de EU maar ook in de wereld is de zuivelmarkt sterk in ontwikkeling; Roemenië heeft tot nu toe weinig gedaan om daarop voor te sorteren en haar positie daarin zeker te stellen.

Het is vijf voor twaalf; de melkquotering wordt per 1 januari 2015 afgeschaft en de derogatie (= afwijking) die Roemenië kreeg inzake de EU melkwaliteitsrichtlijn loopt eind van dit jaar af; dit kan betekenen dat veel kleine melkverwerkers de poorten moeten sluiten en dat dus veel melkveehouders hun bedrijfje moeten staken.

Historie

Roemenië is van oudsher een belangrijk landbouwland; het beschikt over vruchtbare landbouwgronden vooral in de Donau delta maar ook op Transsylvaanse hoogvlakte die het land bij de vrede van Trianon in 1920 in het Oostenrijks-Hongaarse rijk kreeg toebedeeld.

De communistische tijd is ingezet op grootschalige landbouw inclusief veehouderij. Dit beleid was in de melkveehouderij, afgezien van sociale problemen en focus op export van producten, relatief succesvol. Bij de omwenteling is de grootschalige veehouderij veelal verdwenen en is het land in vaak kleine stukje teruggeven aan de oorspronkelijke eigenaren. Hierdoor zijn er erg veel zeer kleine melkveehouders met zeer kleine arealen land. Dit naast de ontwikkeling van grootschalige producenten; de kleine producenten bevinden zich met name in Transsylvanië, de grote bedrijven vooral in de Donau vallei.

Emigratie gezin uit omgeving van Dalfsen naar Roemenië

Onderstaande familie heeft zich in 2005 gevestigd in Roemenië.

Familie Noordman :

Onze boerderij ligt in de streek Transsylvanië; het gebied boven de bergketen de Karpaten (het 'hoefijzer'). Wij wonen in Singer, in de provincie Mures, 8 km ten noorden van het plaatsje Ludus. Ludus ligt aan de E60 tussen Cluj en Tirgu Mures.

Wij zijn Michel, Miranda, Atlas (2010) en Ayla (2012) Noordman. Fam. Noordman komt uit omgeving van Dalfsen/Zwolle. In juli 2005 zijn we naar Roemenië gekomen om hier een melkveebedrijf te beginnen. Onze bedrijfssituatie op dit moment (april 2013): melkkoeien 90 stuks : Jongvee 70 stuks: Stieren > 1 jaar 2 st.< 1 jaar 1 st. Maisland; 65 ha. ; luzerne 10 ha ; gerst/tarwe 5 ha.

Op de website van de fam. Noordman: www.menm-in-roemenie.nl kunt u alles lezen. Over de start in 2005 en de voortgang v/h bedrijf tot nu.

Vorig jaar 1 april kende Roemenië 702.000 geregistreerde melkveehouders; hiervan waren evenwel 700.000 kleine bedrijfjes met minder dan 30 koeien. Van het totaal heeft meer dan 90% slechts 2 á 3 koeien! Gezamenlijk produceert deze groep 85% van de nationale melkproductie. Deze kleine bedrijfjes vertegenwoordigen een belangrijk deel van het volk en zijn daarmee relevant voor de regering. Daarnaast zijn de kleine boertjes de basis voor de sociale structuur in de dorpen; valt deze economische activiteit door schaalvergroting weg dan ontvolkt het platte land.

Inmiddels zijn er wel een aantal grote efficiënte melveehouderijen van de grond gekomen. Er zijn nu ruim 300 bedrijven met meer dan 100 melkkoeien; zij hebben in totaal ongeveer 50.000 koeien. Een aantal van deze grote bedrijven zijn in handen van Nederlandse boeren. Eind april werd in Brasov de eerste melkrobot in gebruik genomen.

Of er kansen liggen om een groot bedrijf te starten in of bij Székes zal de tijd leren, het is vooral een kwestie van startkapitaal met een goed management en doorzettingsvermogen.

Kansen en bedreigingen

De zuivelmarkt is sterk in beweging en de toenemende koopkracht in opkomende landen doet de wereldzuivelvraag toenemen; Roemenië zou zich mede gezien haar geografische locatie op moeten werpen als relevante EU speler. Omdat de melkquotering 1 januari 2015 vervalt is enerzijds ruimte voor expansie van melkproductie maar tegelijkertijd zal aanvoer van relatief goedkope melk uit andere EU landen kunnen toenemen; zonderuitvoering van adequaat beleid ligt het negatieve scenario het meest voor de hand.

Omschakeling van de kleinschalige veehouderij is niet alleen een technisch maar vooral ook een sociaal probleem; de boeren zijn gemiddeld 65+ en voor hen zijn de inkomsten uit de landbouw hun bestaanszekerheid. Een staatspensioen(tje) zou de oplossing zijn maar de boeren hebben door de geschiedenis wijs geworden weinig vertrouwen in de staat.

Vorming van coöperaties zou een andere uitweg zijn maar ook hier heeft de geschiedenis een negatieve beeldvorming meegebracht; wellicht kan evenwel de collectieve beweiding als startpunt voor samenwerking worden gebruikt.

Economisch doet Roemenië het helemaal niet slecht, beter dan Nederland in ieder geval.

Prognoses zijn, dat op dit moment de economische groei rond de **2,2%** zit. In Nederland is dat **-1,4%** op dit moment de verwachting. In voorgaande jaren heeft de regering de overheidsfinanciën weer op orde gebracht na de ernstige crisis als gevolg van de mondiale recessie in 2009/2010. Roemenië is extra getroffen door die crisis omdat het land voor zijn export sterk afhankelijk is van Europa, waar het dus slecht ging. Bovendien leed de agrarische sector ernstig onder misoogsten. Als gevolg daarvan steeg ook de inflatie. Nu geleidelijk de zaken weer op orde komen richt men zich meer op structurele zaken; dat is positief.

Al met al heeft het land en de bevolking in de loop der jaren enorme veranderingen meegemaakt. De prognoses zijn redelijk positief gezien de economische groei. Hoe zich dit gaat vertalen op het platteland en dan vooral in de agrarische sector zal moeten worden afgewacht.

HET BESTUUR EN DE LEDEN V/D COMMISSIE SZÉKES

Het bestuur en leden bestaat op dit moment uit;

Marry van der Vegt (voorzitter)

Gerrit Hoekman (secretaris)

Vacant (penningmeester)

Wim Westera en Bep Mol (bestuursleden)